

Toekomstscenario Kind en gezinsbescherming in Rijnmond

Plan van aanpak voor een impactanalyse op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (versie 25052023).

Inleiding

In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor de wijze waarop de gemeenten in de regio Rijnmond en partners aan de slag kunnen gaan met het ontwikkelen van de vernieuwing en verbetering die het Toekomstscenario voorstaat.

Een ambtelijk overleg van collega's betrokken bij HG/KM en Jeugd heeft in 2022 een start gemaakt met het opstellen van dit advies. Begin 2023 is een regionale projectgroep van start gegaan. Deze projectgroep heeft het advies aangescherpt. De Projectgroep heeft het advies ook ambtelijk getoetst bij de Raad voor de Kinderbescherming, VeiligThuis RR en Jeugdbescherming RR. Vanuit de projectgroep is ook contact geweest met organisaties van ervaringsdeskundigen, Expex en Ervaring in Huis. Met hen wordt nog verder gesproken over hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van het Toekomstscenario.

Op 12 mei jl. heeft een vertegenwoordiging van directeuren uit het regio DO gesproken met de bestuurders van RvdK, JBRR en VTRR over de aanpak en het gezamenlijke proces.

Het op landelijk niveau opgestelde Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming leidt tot een omvangrijke en ambitieuze aanpassing van de keten van veiligheid en bescherming. Het streeft ernaar om voor de doelgroep 0 tot 100 jarigen (gezinnen met kinderen en huishoudens zonder kinderen) de gezamenlijke kwaliteit en effectiviteit te verbeteren. Het scenario streeft ook naar meer efficiëntie in het werkproces en meer duidelijkheid voor de doelgroep. Het scenario vraagt om een forse omslag en ontwikkeling bij de betrokken ketenpartners. Daarbij is de kernvraag: hoe kunnen we het voor jeugdigen, gezinnen en volwassenen met elkaar beter gaan doen? Daarbij is het ook een uitdaging hoe dit werk binnen de complexe arbeidsmarkt beter te organiseren.

Tegelijkertijd is nog niet op alle facetten van het Toekomstscenario al alles volledig duidelijk. In de komende jaren zal op diverse onderdelen nog besluitvorming moeten plaatsvinden. Bijzondere aandacht dient in dit proces uit te gaan naar de lokale teams. Het Toekomstscenario, maar ook het parallelle proces van de Hervormingsagenda Jeugd en het Integraal Zorgakkoord (IZA), leggen een grote opgave neer bij lokale teams. Het is een uitdagende en mooie opgave, maar het vraagt zorgvuldigheid en een passende en haalbare planning.

Met dit plan van aanpak wordt een voorstel gedaan hoe we dat proces in de regio Rijnmond kunnen gaan vormgeven. In de regio werken we in regioagenda Nabij en Passend samen aan de ontwikkelingen die nodig zijn. In de regioagenda is verbinding gelegd met maatregelen uit de landelijke hervormingsagenda en onder de noemer Veiligheid met het Toekomstscenario.

1. Waarom het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming?

In deze paragraaf wordt geschetst hoe het eerste Toekomstscenario van maart 2021 zich in de afgelopen periode tot nu heeft ontwikkeld.

In de eerste versie van het Toekomstscenario werd aangegeven dat er een verandering in de jeugdbeschermingsketen nodig is omdat de huidige inrichting te complex is en knelt.

De redenen hiervoor zijn:

- Er zijn tegelijkertijd meerdere professionals in een gezin actief, waardoor gezinnen meerdere malen hun verhaal moeten vertellen.

- De achterliggende (gezins-)problematiek is te weinig in beeld en wordt te weinig in samenhang beoordeeld en integraal opgelost.
- Organisaties sluiten onvoldoende op elkaar aan en overlappen elkaar in verantwoordelijkheden of werkzaamheden.

Het gevolg daarvan is o.a. dat gezinnen zich onvoldoende gehoord en gezien voelen.

Dit alles heeft ertoe geleid dat de ministeries van VWS, J&V, gemeenten/VNG en ketenpartners het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming hebben opgesteld. Het Toekomstscenario is gericht op een fundamenteel andere manier van werken binnen de jeugdbescherming.

Dit scenario moet leiden tot een vereenvoudigde, kwalitatief betere en efficiëntere jeugdbescherming zodat voor het gezin duidelijk is wie welke taak en bevoegdheden heeft en zodat tijdig de juiste hulp en bescherming wordt geboden. Het scenario streeft er ook naar de rechtsbescherming van ouders en kinderen te verstevigen.

Het scenario gaat uit van 4 basisprincipes:

- Gezinsgericht
- Rechtsbeschermend en transparant
- Eenvoudig
- Lerend

In dit Toekomstscenario is het wijkteam de spil in de hulpverlening. Er is één vast gezicht binnen het lokale team dat in voorkomende gevallen samen optrekt met een professional uit het Regionaal Veiligheidsteam. In het toekomstige Regionaal Veiligheidsteam worden taken van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Veilig Thuis (VT) en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) geïntegreerd. Een gezin heeft een vast contactpersoon in het lokale team. Het lokale team is en blijft de spil in de hulpverlening. Indien nodig zal een medewerker van het Regionaal Veiligheidsteam aansluiten. En werkt men als duo samen met het gezin. De aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is integraal onderdeel van de werkwijze in de keten.

Dicht rondom de gezinnen staat een netwerk met specialisten met kennis over kinderen, volwassenen, volwassenGGZ (vGGZ) en huiselijk geweld. Professionals worden gefaciliteerd om samen te werken en een lerende omgeving te vormen. Daarnaast is een deskundige en onafhankelijke cliëntondersteuner/ vertrouwenspersoon of rechtsbijstand beschikbaar. Het Toekomstscenario zet in op een systeemgerichte (gezinsgerichte) keten van lokale teams tot aan de rechtspraak. In de hele keten is de focus op het helpen van gezinnen en huishoudens met en zonder kinderen (van 0-100 jaar).

Huiselijk geweld en kindermishandeling in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het landelijke programma Geweld hoort nergens thuis voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is eind 2021 beëindigd. Vanaf juni 2022 zijn de onderdelen van dit programma opgegaan in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De basis die vanuit het programma GHNT is gelegd met de zogenoemde prioritaire thema's wordt verder uitgebouwd. Het gaat om: het werken volgens de visie Gefaseerd samenwerken aan veiligheid, sterke lokale (wijk)teams, MDA++ en de integrale sturing op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij de ontwikkeling van het Toekomstscenario is het belangrijk om de resultaten van de aanpak GHNT goed te borgen.

Landelijke besluiten over het Toekomstscenario:

Het Toekomstscenario, de tweede versie werd in het voorjaar van 2022 gepresenteerd, bleek op een aantal elementen nog onvoldoende duidelijkheid te geven. Op 5 september 2022 is

een aantal bestuurlijke besluiten genomen, naar aanleiding van een landelijke 24-uurssessie met alle belanghebbenden. Door deze besluiten is er nu een duidelijker kader waarmee gestart kan worden.

- a) Doelgroep voor de uitvoering is de groep burgers van 0 tot 100 jaar. Het Toekomstscenario wordt gericht op kinderen, gezinnen met kinderen en huishoudens zonder kinderen
- b) Er wordt versneld gewerkt aan (experimenteer)wetgeving waardoor juridische barrières in de proeftuinen worden weggenomen en het Toekomstscenario optimaal kan worden beproefd.
- c) Op korte termijn wordt het Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor lokale teams aangepast en geïntegreerd in een niet-vrijblijvend kwaliteitskader voor lokale teams. Op basis van dit kader worden de lokale teams verder ontwikkeld en versterkt, zodat zij hulp en ondersteuning kunnen bieden aan kinderen, gezinnen en huishoudens zoals is beoogd in het Toekomstscenario.
- d) Het landelijke stappenplan (zie p. xx) is vastgesteld. Dit betekent dat in de komende 4 jaar stappen gezet te gaan worden om het Toekomstscenario verregaand te implementeren. Het Rijk gaat versneld werken aan de wetsvoorstellen die nodig zijn voor het beoogde Regionale Veiligheidsteam waarin onder andere de ervaringen uit de proeftuinen en de bevindingen van de adviescommissie Rechtsbescherming en Rechtsstatelijkheid meegenomen worden.
- e) De governance voor het proces is vastgesteld.

Regio's worden gevraagd om ter voorbereiding op)wetgeving en besluitvorming met betrekking tot het RVT, zowel binnen als buiten de proeftuinen in te zetten op deze beweging in lijn met het toekomstscenario.

Tegelijkertijd zijn er ook zaken nog niet duidelijk, zoals vraagstukken rondom de organisatie van rechtsbescherming en de toekomstige positie van de jeugdreclassering. Het landelijke programmateam geeft, in opdracht van het ministerie van J&V en de VNG, vorm aan het landelijke proces en zorgt voor het ontwikkelen van de nodige aanpassingen op landelijk niveau. Er wordt nog gewerkt aan een plan van aanpak. Dit dient nog in de eerste helft van 2023 te worden vastgesteld.

Proeftuin Toekomstscenario:

Als onderdeel van het proces om te komen tot ontwikkeling en implementatie van het Toekomstscenario worden in het land proeftuinen uitgevoerd. Op dit moment zijn er tien proeftuinen actief in het land. Ook Rijnmond heeft een proeftuin.

De proeftuinen gaan in de praktijk de nieuwe werkwijze organiseren en beproeven. De proeftuinen hebben tot doel om te leren wat het beste werkt voor gezinnen en professionals als het gaat om verbeteringen in de kind- en gezinsbescherming. Hierbij is ook de verbinding met actuele problematiek in de huidige jeugdbeschermingsketen van groot belang. In Rijnmond zijn VTRR, JBRR, RvdK, UO/GRJR en de gemeenten Ridderkerk en Rotterdam samen gestart in de proeftuin. De proeftuin heeft een aangepaste koers gekozen. In de proeftuin wordt in gezamenlijkheid de ideale wereld, in lijn met het Toekomstscenario, uitgedacht en ontwikkeld. In de loop van 2023 zal deze ideale wereld ook in praktijk worden gebracht en getoetst, waardoor de ervaringen ook landelijk ingebracht kunnen worden. De proeftuin zou halverwege 2023 aflopen, maar in afstemming met het landelijke programmateam wordt gewerkt aan een verlenging van de proeftuin. De gemeente Ridderkerk heeft aangegeven nu een andere prioriteit te hebben. Andere gemeenten zullen naar verwachting de plaats innemen.

Landelijke organisatie voor ontwikkeling van het scenario

Oprachtgevers van het landelijke proces om het Toekomstscenario te ontwikkelen en te implementeren zijn de ministeries van J&V, VWS en de VNG. De partners voeden en adviseren, maar beslissen niet mee.

Stelselbesluiten worden genomen door het opdrachtgeversoverleg van Rijk en VNG. Het bestuurlijk beraad (opdrachtgevers en partners) is dé plek waar sturing wordt gegeven aan de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen zoals opgenomen in het Toekomstscenario. Het programmateam Toekomstscenario, onder leiding van een programmadirecteur, ondersteunt in opdracht van de opdrachtgevers, de proeftuinen, gemeenten en regio's, waar nodig, met het opzetten en doorontwikkelen van de gezamenlijk lerende praktijk. De programmadirecteur rapporteert aan de opdrachtgevers in een opdrachtgeversoverleg. In de eerste helft van 2023 wordt een landelijk plan van aanpak opgeleverd.

2. *Bredere context Toekomstscenario*

Het Toekomstscenario, zoals hierboven beschreven, staat niet op zichzelf. Landelijk wordt gewerkt aan de Hervormingsagenda Jeugd. De oplevering van de landelijke hervormingsagenda wordt nu voorzien voor het voorjaar van 2023. De Hervormingsagenda Jeugd zet in op een kwalitatief beter en een financieel houdbaar jeugdstelsel. In de Hervormingsagenda dient een aantal maatregelen opgenomen te worden die toewerken naar een landelijke besparing op het jeugdhulpbudget van €1 miljard in 5 jaar. Er wordt in de context van de Hervormingsagenda ook geanticipeerd op een mogelijke besparing door implementatie van het Toekomstscenario.

De verbinding van het Toekomstscenario en de Hervormingsagenda Jeugd komt o.a. tot uiting in het streven naar versterking van de lokale teams, beter systeemgericht werken, inzet op bestaanszekerheid van gezinnen om problemen te voorkomen en op te lossen en op het beter aansluiten van hulp aan volwassenen (vGGZ).

In de regio zorgen we dat de ontwikkelingen vanuit de landelijke Hervormingsagenda opgenomen worden in de maatregelen van de regioagenda. Op deze wijze werken we aan overzicht en een eenduidige agenda.

Naast de Hervormingsagenda zijn nog verschillende andere landelijke ontwikkelingen gaande, te denken valt aan het IZA (integraal Zorgakkoord), het preventieplan zorg en veiligheid "Stop het Stapelen" en anderen. Er zal nog nader verkend worden op welke wijze deze en andere ontwikkelingen het Toekomstscenario raken of beïnvloeden.

3. *Regionale en lokale aanpak van het Toekomstscenario*

Het Toekomstscenario vraagt landelijk om een brede agenda/aanpak (zie stappenplan p. 13). Een deel van deze agenda kan lokaal/regionaal opgepakt gaan worden. Een ander deel vraagt eerst landelijke ontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt de vertaalslag gemaakt van het Toekomstscenario naar de regionale en lokale opgave.

Regionale schaal:

Het Rijk en de VNG zien de jeugdhulpregio's als de regioschaal waarop het Toekomstscenario dient te worden ontwikkeld. Deze schaal sluit goed aan bij de opdracht aan jeugdhulpregio's om een regiovisie en -agenda te ontwikkelen. Voor de inzet op HG/KM sluit de regioschaal minder goed aan. HG/KM is ondergebracht bij 3 centrumgemeenten in de regio Rijnmond. Verderop in de notitie wordt een voorstel gedaan m.b.t. de positionering van het regionale bestuurlijke overleg (BIA) over HG/KM.

Wat is de opgave voor de regio en gemeente?

Het toekomstscenario vraagt o.a. om een ontwikkeling van stevige lokale teams en de inrichting van een regionaal veiligheidsteam. Het landelijke programmateam werkt nog aan een plan van aanpak dat inzicht moet geven in stappen en tijdspad. Dit plan is in concept beschikbaar en wordt nog aangescherpt.

De regionale proeftuinen doen ervaring op met het werken met elementen van het toekomstscenario in de praktijk. De proeftuinen leveren inzicht en ervaring op tbv de

uiteindelijke vormgeving en besluitvorming. De proeftuinen worden verlengd om meer praktijkkennis te kunnen opdoen.

Er wordt naar gestreefd om de benodigde wetgeving voor het regionaal veiligheidsteam in 2024 of 2025 gereed te hebben. Op basis hiervan wordt verwacht dat voor de ontwikkeling van het Toekomstscenario 3 jaar beschikbaar zal zijn. Dit is ambitieus en de vraag is of dit haalbaar is.

Wat staat de regio Rijnmond en de individuele gemeenten te doen i.r.t. het landelijk Toekomstscenario en de landelijke besluiten op 5 september:

- Het opstellen van een plan van aanpak Toekomstscenario met:
  - o Regionale vertaling van het landelijke Toekomstscenario
  - o Duidelijke scope van Toekomstscenario (waar gaat het wel/niet over)
  - o Processtappen
- Het zorgdragen voor verbinding met andere domeinen (onderwijs, vGGZ, bestaanszekerheid, welzijn...) (is ook Hervormingsagenda Jeugd)
- Het ontwikkelen van een regionaal veiligheidsteam: wat er wel in wat niet, hoe organiseren en positioneren, effecten op huidige organisaties
- Ontwikkeling van stevige lokale teams op basis van het nieuwe kwaliteitskader lokale teams (geïntegreerd kader werken aan veiligheid)
- Verbinden van lokale teams in de keten met het RVT
- Uitwerken inhoud en relatie met de proeftuin
- Actie op andere onderdelen van het Toekomstscenario waaronder verbinding vGGZ, complexe scheidingen etc

Wat vraagt dit?

Het regionale ambtelijk overleg heeft benoemd dat de volgende zaken randvoorwaardelijk zijn voor een goed proces:

- Ontschotten van de werelden van HG/KM, Jeugd en volwassen hulpverlening
- Aanbrengen van samenhang en goede samenwerking
- Zodat we de gewenste transformatie vorm kunnen geven: voorkomen van kinderschermingsmaatregelen dmv vroegsignalering, jeugdhulp zo thuis mogelijk, systemisch/gezinsgericht werken, inzetten op alle leefgebieden en op bestaanszekerheid.
- Betrekken van burgers / ervaringsdeskundigen bij het ontwerp, de inrichting en toetsen van de kwaliteit van de uitvoering
- Bewaken dat vanuit de paraplu Toekomstscenario de juiste verbindingen gelegd zijn naar flankerende terreinen (beleid en uitvoering seksueel geweld, brede (wettelijke) taken HG/KM, ontwikkelingen jeugd en volwassenen, wo toekomstscenario ed)
- Een goede bestuurlijke organisatie en sturing

Organisatie en sturing in de regio

In de regio Rijnmond zijn lokaal en regionaal verschillende ambtelijke en bestuurlijke structuren die zich richten op het jeugdstelsel en HG/KM. De 13 gemeenten in de regio Rijnmond werken samen onder de paraplu van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Voor het beleid HG/KM is de gemeentelijke inzet georganiseerd via de drie centrumgemeenten Rotterdam, Nissewaard en Vlaardingen¹. Elke centrumgemeente stemt binnen de eigen regio bestuurlijk af met de bijbehorende regiogemeenten. De drie centrumgemeente regio's stemmen bestuurlijk af op het regio Rijnmond schaal in het BIA (bestuurlijk integraal afstemmingsoverleg), zie p. 7 voor een nadere toelichting.

---

¹ CG Rotterdam: Rotterdam, Albrandswaard, Ridderkerk, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland. CG Vlaardingen: Maassluis, Schiedam en Vlaardingen. CG Nissewaard: Goeree-Overflakkee, Voorne aan Zee, Nissewaard en Hoeksche Waard.

De ontwikkeling van het Toekomstscenario vraagt om het bestuurlijk samenbrengen van deze onderdelen in 1 regionale aansturing.
Belangrijk is ook dat gemeenten lokaal de juiste structuur organiseren om, in aansluiting op het regionale proces, de juiste stappen te zetten.

De volgende structuur voor aansturing en ontwikkeling wordt voorgesteld:

Bestuurlijk opdrachtgever	<p>Een voorstel voor bestuurlijke afstemming en besluitvorming is als bijlage toegevoegd.</p> <p>Het advies houdt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De wethouders HGKM van de centrumgemeenten Rotterdam, Nissewaard en Vlaardingen (het BIA) worden voor afstemming over inhoud, proces en middelen in ieder geval bij impactvolle besluitvorming uitgenodigd bij het DB van de GRJR. Verdere frequentie wordt nader bepaald. Het DB en de wethouders HGKM sturen daarmee gezamenlijk op de ontwikkeling van het toekomstscenario. - De bestuurders van de GI en VTRR en Raad voor de Kinderbescherming worden op dezelfde wijze betrokken bij deze inhoudelijke afstemming. - Besluitvorming over impactvolle regionale aspecten van het Toekomstscenario vindt plaats in het AB van de GRJR waarbij mogelijk de directeuren van de gemeenten als uitvoerend opdrachtgever een rol zullen spelen.
Ambtelijk Opdrachtgever	Opdrachtgever is het directeurenoverleg van de regiogemeenten (cf regio agenda)
Stuurgroep Toekomstscenario	<p>De stuurgroep Toekomstscenario bestaat uit een vertegenwoordiging van de directeuren van de 13 regiogemeenten en uit de bestuurders van JBRR, VTRR en RvdK. De stuurgroep stuurt op de regionale ontwikkelingen (w.o. de proeftuin) die nodig zijn voor de ontwikkeling en implementatie van het Toekomstscenario.</p> <p>De stuurgroep Proeftuin wordt daarmee vervangen door deze integrale stuurgroep.</p> <p>Er wordt nog verkend of er ook een buitenkring van partners betrokken wordt die ook van belang zijn bij het proces.</p>
Uitvoerend opdrachtgever	<p>De programmamanager Regio agenda (TS is onderdeel van regio agenda). De Programmamanager rapporteert aan directeuren en AB over de ontwikkelingen/maatregelen uit de regio agenda en zorgt voor samenhang tussen de verschillende ontwikkellijnen.</p> <p>Aandachtspunt is het organiseren van input vanuit HG tijdens het totale proces: gebruik hiervoor de bestaande structuur van de centrumgemeenten zoals hierboven beschreven.</p> <p>Het DO (of de kerngroep DO) van de 13 gemeenten ondersteunt bij praktische zaken.</p>
Opdrachtnemer	<p>Projectgroep is opdrachtnemer.</p> <p>De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van regiogemeenten, UO/ GRJR, instellingen (RvdK, VTRR, JBRR, Enver²) en ervaringsdeskundigen. De projectgroep Proeftuin wordt samengevoegd met de al bestaande ambtelijke regionale projectgroep.</p> <p>De projectgroep geeft nadere uitwerking aan het toekomstscenario. De projectgroep gaat aan de slag met de opdracht. Zie onder.</p> <p>De projectgroep verdeelt de onderwerpen, draagt zorg voor overzicht en afstemming, verbindt met de relevante omgeving (wijkteams, RvdK, VTRR, GI's,...) en benoemt aandachtsfunctionarissen/contactpersonen voor</p>

² Enver neemt deel aan de projectgroep als vertegenwoordiger van de regionale jeugdhulpaanbieders. De projectgroep zal in afstemming met de stuurgroep nog een nadere verkenning doen om te bezien welke andere partijen bij de ontwikkeling betrokken moeten worden.

	<p>flankerende domeinen. De projectgroep rapporteert aan de Programmamanager en het DO.</p> <p>De projectgroep zorgt in de vorm van een plan van aanpak voor een advies over de ontwikkeling en implementatie van het toekomstscenario. De projectgroep zorgt voor afstemming met het landelijke programmateam enerzijds om te kunnen informeren/rapporteren over de eigen ontwikkelingen, maar ook om landelijke ontwikkelingen te volgen (tbv lobby/beïnvloeding). De projectgroep volgt de ontwikkeling van elementen die landelijk worden ontwikkeld en vastgesteld en zorgt dat deze bestuurlijk in de regio bekend worden (inhoud, impact, uitvoering ed) en vertaald ze naar de lokale en regionale uitvoering. De projectgroep stuurt de werkgroepen aan en betreft de klankbordgroep. Deelnemers in de projectgroep zijn afkomstig uit zowel het jeugd als HGKM domein.</p> <p>De projectgroep zal 1 keer per 2 weken overleggen.</p>
Wergroepen	<p>Afhankelijk van de benodigde ontwikkelingen worden deelonderwerpen opgepakt door een werkgroep. Deze werkgroepen worden samengesteld uit medewerkers van gemeenten, lokale teams en organisaties RvdK, VTRR en JBRR (GI's) en cliënten vertegenwoordigers. De projectgroepen gaan aan de slag met onderdelen van de opdracht. Per onderdeel zal nader bekeken moeten worden wie er nodig zijn en welke inzet het vergt.</p>

Adviserende rollen

BIA	<p>Het BIA is het bestuurlijke afstemmingsoverleg van de 3 centrumgemeenteregio's. Dit BIA stemt regionaal de ontwikkelingen rondom HG/KM af. Een deel van het domein HG/KM landt in het Toekomstscenario. De rol van het BIA tav Toekomstscenario zal afhankelijk zijn van de inrichting van de bestuurlijke opdrachtgevers.</p> <p>Een deel van de activiteiten van HG/KM speelt zich af buiten de scope van het Toekomstscenario. Een voorbeeld: opvang van slachtoffers, uitvoering wet tijdelijk huisverbod. Specifieke aspecten van HG/KM: bv slachtoffers seksueel geweld. Deze onderdelen blijven buiten het proces Toekomstscenario.</p>
Regionale klankbordgroep	<p>Een brede klankbordgroep van gemeentelijke collega's en een vertegenwoordiging van lokale teams wordt ingericht om het proces en de opdracht te toetsen, hen te informeren over het verloop van het proces en om input op te halen. De klankbordgroep heeft een belangrijke rol bij het verbinden met lokale ontwikkeling van de wijkteams en omgeving. De leden van de klankbordgroep wordt ook gevraagd om actief deel te nemen aan een werkgroep tbv de uitwerking van een onderwerp uit de opdracht.</p>
Platform Zorg	<p>Ten behoeve van de ontwikkeling van de regio agenda wordt het platform Zorg ingericht. In dit platform zijn alle domeinen op bestuurlijk niveau vertegenwoordigd die belanghebbend zijn bij de ontwikkelingen/acties uit de regio agenda. Voorzitter is de programmamanager regio agenda. Nader invullen.</p>
Landelijke programmateam Toekomstscenario	<p>Het programmateam Toekomstscenario biedt ondersteuning aan de regio's bij de uitwerking van doelstellingen van het scenario.</p>

4. De opdracht

Landelijk is op 5 september 2022 een brede agenda vastgesteld met stappen om toe te werken naar ontwikkeling en implementatie van het Toekomstscenario. Sommige onderdelen van dit landelijke stappenplan moeten eerst landelijk ontwikkeld en vastgesteld worden. Deze volgen we in de regio. Zoals eerder aangegeven organiseert het landelijke programmateam deze ontwikkeling.

Andere onderwerpen kunnen lokaal/regionaal opgepakt worden. Op deze onderwerpen richt deze opdracht zich. Vanaf p. 13 staan alle acties uit het landelijke plan opgenomen. De grijze onderdelen zijn opgenomen in onderstaande opdracht voor lokale/regionale inzet.

Inmiddels is het landelijke programmateam aan de slag gegaan met het nader uitwerken van het plan van aanpak dat leiden tot de ontwikkeling en implementatie van het Toekomstscenario.

De opdracht valt uiteen in 2 delen, nl. de korte en lange termijn.

Korte termijn:

Voor de korte termijn (de inschatting is 6 maanden) krijgt de projectgroep de opdracht om de onderstaande onderdelen op te pakken en uit te werken. De uitkomsten van deze fase zijn de basis voor het meerjarenplan van aanpak.

De vier basisprincipes - gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend – dienen als rode draden bij de onderdelen van de opdracht betrokken te worden.

Belangrijk bij de verdere uitwerking van onderstaande onderwerpen is dat aangegeven wordt of ze lokaal, regionaal of lokaal en regionaal actie vragen (zie doelen en resultaten).

Verder dient helder te worden wat vastligt als kader voor het Toekomstscenario (het wat) en op welke onderdelen er lokale/regionale invulling aan gegeven kan worden (het hoe).

Eindresultaat korte termijn:

Plan van aanpak Toekomstscenario	Lever als Projectgroep eind 2023 een plan van aanpak op voor de ontwikkeling en implementatie voor de volgende onderdelen van het Toekomstscenario: Stevige lokale teams, Regionaal Veiligheidsteam en verbinding vGGZ. Geef bij de uitwerking aan welke activiteiten in het kader van de HA Jeugd worden opgepakt en raken aan de ontwikkeling van het TS. Werk uit hoe de 4 basisprincipes onderdeel, zijn van het plan van aanpak. Benut bij de uitwerking onderstaande deelacties. Beschrijf de projectstructuur voor de volgende fase, Werk als onderdeel van het plan uit welke vraagstelling er aan de gemeenteraden voorgelegd kan worden.
----------------------------------	--

Onderdelen/tussenresultaten:

Impactanalyse landelijke scenario	Maak een impactanalyse van het landelijke stappenplan voor de lokale en regionale situatie. Doel: hebben we de juiste onderwerpen (prioriteiten) opgenomen in de opdracht of missen we zaken? Breng in beeld wat de grootte van de opgave is voor de regio en de individuele gemeenten. Beschrijf een duidelijk kader/afbakening voor het toekomstscenario. Beschrijf welke aansluiting er is met andere beleidsterreinen/domeinen en hoe de verbinding goed te organiseren. Leg hierbij verbinding met de brede doelstelling van het Toekomstscenario (bv gezinsgericht werken over de hele keten).
Betrekken omgeving	Maak een stakeholders analyse i.v.m. het Toekomstscenario en organiseer in deze fase de verbinding met de relevante instellingen,

	<p>cliënten/ervaringsdeskundigen en andere stakeholders.</p> <p>Werk specifiek een aanpak uit voor hoe in de komende jaren cliënten/ervaringsdeskundigen betrokken kunnen worden bij de regionale ontwikkeling van het Toekomstscenario.</p> <p>Denkrichting: Kunnen de bestaande lokale adviesraden Sociaal domein hier een rol in spelen? Vanuit HG/KM kan Ervaring in huis betrokken worden (een pool ervaringsdeskundige slachtoffers en plegers).</p>
Stevige lokale teams	<p>Maak een impactanalyse van de betekenis van het Toekomstscenario voor alle lokale teams.</p> <p>Betrek daarbij de impact van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het nieuwe kwaliteitskader Lokale teams uit de Hervormingsagenda Jeugd (incl. kwaliteitskader gefaseerd werken aan veiligheid). - De beschrijving van rol, taken en positie van de lokale teams uit TS <p>Toets de visie van het TS op de actuele situatie van alle lokale teams in de regio. Betrek hierbij ook de partners uit het Regionaal, Veiligheidsteam (RvdK, VTRR en GI's)</p> <p>Stel per team/gemeente een analyse van de benodigde ontwikkeling om de visie van het TS te realiseren.</p> <p>Gebruik daarbij, indien aanwezig, landelijk instrumentarium om de benodigde ontwikkeling tussen Ist en Soll te inventariseren. Indien niet beschikbaar ontwikkel dit zelf.</p>
Regionaal veiligheidsteam	<p>Aan de organisaties RvdK, VTRR en GI's wordt verzocht om een advies/voorstel uit te werken tav hoe in de komende jaren het Regionaal Veiligheidsteam in de regio Rijnmond ontwikkeld kan worden. De gemeenten zijn vanuit de projectgroep betrokken.</p> <p>Een belangrijk vraagstuk hierbij is hoe de ketensamenwerking in de toekomst er anders (beter) uit kan gaan zien.</p> <p>Vraagstukken:</p> <p>Wat is het RVT: taken, rollen, positie en ontwikkelproces.</p> <p>Welke landelijke besluitvorming is randvoorwaardelijk.</p> <p>Betrek bij deze beschrijving ook de resultaten (io) van de regionale proeftuinen.</p> <p>Betrek hierbij ook het landelijk experimenteerkader dat wordt ontwikkeld tbv concrete uitvoering in de proeftuinen en het RVT.</p>
Proeftuin	<p>Leg verbinding met de regionale proeftuin.</p> <p>Vertaal de doelen en resultaten van de proeftuin naar het meerjarige regionale plan van aanpak.</p> <p>Bezie op termijn welke uitkomsten van andere proeftuinen relevant zijn en beleg ze in de regionale ontwikkeling.</p>
Aansluiting vGGZ	<p>Inventariseer welke acties al regionaal ingezet kunnen worden tbv het verbeteren van de aansluiting van de vGGZ zoals opgenomen in het Toekomstscenario.</p> <p>Formuleer concrete en haalbare stappen samen met partners in de vGGZ.</p>
Analyse andere ontwikkelingen	<p>Verken welke ontwikkelingen er spelen die mogelijk impact hebben op (onderdelen van) het Toekomstscenario. Breng deze ontwikkelingen in beeld, beschrijf hoe de impact er uit ziet en hoe hiermee om te gaan.</p>
Communicatieplan	<p>Ontwikkel een communicatieplan over het proces van het Toekomstscenario voor de doelgroepen burgers, veld en eigen organisatie, bestuur.</p>
Lobby	<p>Inventariseren van onderwerpen uit de brede landelijke agenda (p. 13) waarop we mogelijk beïnvloeding moeten uitoefenen. Door verbinding met landelijk programma team houden we zicht op ontwikkelingen.</p>
Kosten en randvoorwaarden	<p>Doe een voorstel voor kosten en benodigde randvoorwaarden (projectorganisatie ed.) voor de ontwikkeling van het toekomstscenario. Maak hiervoor gebruik van de POK-middelen.</p>

Lange termijn

Stappenplan implementatie Toekomstscenario

De uitwerkingen uit de korte termijn fase zijn input voor het uitwerken van een lange termijnplan van aanpak.

4.a Doelen en resultaten:

De resultaten van het proces dienen navolgbaar te zijn. Dit doen we door het gebruik van de doelenboom. De te realiseren maatschappelijke doelen worden vertaald naar inhoudelijke/operationele subdoelen, vervolgens wordt aangegeven welke acties nodig zijn om de doelen te realiseren.

Bij de uitwerking van het plan van aanpak Toekomstscenario en het benoemen van subdoelen en acties wordt nadrukkelijk onderscheid gemaakt naar wat er lokaal en regionaal moet gebeuren.

4.b Middelen:

Gemeenten hebben via de centrumgemeenten de beschikking over POK-middelen waar de ontwikkeling van het toekomstscenario mede uit ondersteund kan worden. Deze middelen zijn toegekend via de DUVO middelen (decentralisatie uitkering vrouwenopvang) voor de periode 2022 t/m 2025.

Overzicht POK-middelen t.b.v. Toekomstscenario per centrumgemeente:

	2023	2024	2025
Nissewaard	€198.000	€ 198.000	€ 198.000
Vlaardingen	€ 274.000	€ 274.000	€ 274.000
Rotterdam	€ 1.560.860	€ 1.560.860	€ 1.560.860
Totaal	€ 2.032.860	€ 2.032.860	€ 2.032.860

Centrumgemeenten beslissen in afstemming met hun regiogemeenten hoe de POK-middelen worden besteed. Het advies is om bij besteding van de middelen aan te sluiten bij de doelen van het Toekomstscenario. Voor 2023 e.v. worden regionaal op Rijnmond niveau nadere afspraken gemaakt over de besteding van de middelen. De komende jaren worden kosten verwacht bij de verdere uitwerking en uitrol van het Toekomstscenario. Hierbij moet worden gedacht aan uitwerken en toetsen van onderdelen van de plannen zoals inzetten op systeemgerichte (gezinsgerichte) keten, versterken lokaal veld en het inrichten van het Regionaal Veiligheidsteam.

Vanuit de POK-middelen wordt extern procesondersteuning ingezet voor de eerste fase (tot eind 2023) van dit plan van aanpak. De aanbesteding hiervoor is half juni 2023 afgerond.

Voor de versnelling van het toekomstscenario wordt voor de periode 2023 t/m 2025 door het Rijk € 30 miljoen beschikbaar gesteld (€ 10 miljoen per jaar). Vooralsnog is onbekend hoe deze middelen worden verdeeld.

4.c Randvoorwaarden:

Om het project in goede banen te leiden is het nodig om ondersteuning te organiseren in de vorm van projectleiding/werkgroep trekkers en projectondersteuning. Inmiddels is een voorstel uitgewerkt om hiervoor in 2023 externe ondersteuning aan te trekken.

De bestuurders van de centrumgemeenteregio's besluiten over deze inzet.

Bijlage 1: Stappenplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

N.B. het betreft hier een planning op hoofdlijnen, nadere invulling en verfijning vindt plaats met betrokken partijen.

